

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 185/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], t. č. v [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou, Mierové námestie 93, Ilava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/11/2024 z 25. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 6. októbra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2, 4 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktorý navrhuje zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žiada tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu vyplýva, že žiadosťou o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) požadoval sťažovateľ od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom ako povinnej osoby (ďalej len „povinná osoba“) sprístupnenie okrem iného týchto informácií: „*Kolko tanierov, tácock a pohárov sa používa pri výdaji v kuchyni odsúdených v ÚVTOS Dubnica nad Váhom.*“ Povinná osoba rozhodnutím z 30. marca 2022 rozhodla o nesprístupnení tejto informácie, pretože ju nemá k dispozícii a mohla by ju získať len fyzickým prepočítaním riadov.

3. Proti rozhodnutiu povinnej osoby podal sťažovateľ odvolanie, ktoré Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže ako odvolací orgán rozhodnutím z 12. mája 2022 zamietlo a rozhodnutie povinnej osoby potvrdilo. Odvolací orgán sa v odôvodnení svojho rozhodnutia v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím povinnej osoby. Tiež uviedol, že povinná osoba eviduje taniere, tácky a poháre ako vykazované zásoby podľa § 21 rozkazu generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 32/2015 o správe, evidovaní a nakladaní s majetkom štátu v Zbore väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „rozkaz č. 32/2015“). Poukázal na to, že inventarizácia sa vykonáva každoročne k 31. decembru príslušného kalendárneho roka. Z dôvodu, že taniere, tácky a poháre podliehajú opotrebeniu, súčasný inventúrny súpis neobsahuje údaje o reálnom počte používaných tanierov, táčok a pohárov, ale obsahuje údaj o tom, koľko tanierov, táčok a pohárov je evidovaných vo vykazovaných zásobách. Ich umiestnenie pritom nemusí byť len v kuchyni pre odsúdených.

4. Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu podal sťažovateľ všeobecnú správnu žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia odvolacieho orgánu. Správny súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. TN-13S/70/2022 z 30. novembra 2023 správnu žalobu zamietol.

5. Proti rozsudku správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom z 25. júna 2025 zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na informácie, práva na súdnu ochranu a práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu z dôvodu neústavnosti, formálnosti a arbitrárnosti jeho skutkových záverov, ktoré podľa sťažovateľa nevyplývajú z vykonaného dokazovania.

7. Sťažovateľ argumentuje, že správny súd použil rozkaz č. 32/2015, ktorý nebol súčasťou administratívneho spisu a ktorý zabezpečil z vlastnej iniciatívy až počas súdneho konania, ako dôkaz, ku ktorému sa nemohol vyjadriť, a preto nebola zachovaná rovnosť zbraní. Keďže dokazovanie bolo doplnené selektívne a v prospech žalovaného (odvolacieho orgánu), nebolo podľa sťažovateľa konanie kontradiktórne. Ďalej tvrdí, že správny súd napriek uvedenému vyvodil z tohto dôkazu zásadný skutkový záver, podľa sťažovateľa svojvoľný, že „*povinná osoba eviduje riady ako vykazované zásoby*“, ktorý aproboval aj kasačný súd.

8. V kontexte namietaného porušenia práva na informácie uvádza, že povinná osoba, odvolací orgán aj súdy prekrútili obsah jeho žiadosti o informácie a svojvoľne určili, že žiada „*aktuálny stav ku konkrétnemu dátumu*“, čím vytvorili argument, že daná informácia neexistuje. Takýto prístup považuje za zjavnú snahu povinnej osoby ako účtovnej jednotky vytvoriť prekážku na sprístupnenie informácie.

9. Sťažovateľ dopĺňa, že kasačný súd (aj správny súd) arbitrárne vykladal a aplikoval právnu úpravu a svoje rozhodnutie založil iba na rozkaze č. 32/2015 a tvrdeniach žalovaného namiesto relevantnej účtovnej legislatívy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

11. Ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlivo a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

12. Ústavný súd už konštatoval, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná (III.ÚS 502/2015).

13. Úlohou ústavného súdu bolo v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či napadnutý rozsudok nie je poznačený takou kvalifikovanou vadou, ktorá by opodstatňovala kasačný zásah ústavného súdu z dôvodu jeho ústavnej neudržateľnosti. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu pritom nie je možné hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom správneho súdu a zároveň v kontexte s rozhodnutiami orgánov verejnej správy, ktoré mu predchádzali.

14. Najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku v bodoch 3 a 4 zhrnul odôvodnenie rozsudku správneho súdu z 30. novembra 2023, ktorým správnu žalobu sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol a ďalej v bode 11 upriamil pozornosť na jeho záver (v bode 28 rozsudku správneho súdu),

pokiaľ ide o vyhodnotenie reálneho predmetu sťažovateľovej žiadosti o informácie. Správny súd poukázal na to, že sťažovateľ síce vo svojom odvolaní uviedol možnosť extrahovať požadovanú informáciu z inventúrneho súpisu majetku a že požadované informácie mohli a mali byť sprístupnené prostým prefotením príslušnej časti účtovných záznamov či analytickej časti účtovníctva, zo žiadosti a odvolania však nevyplýva vôľa sťažovateľa, aby mu informácie boli poskytnuté k inému času, ako je vymedzený dátumom spísania a podania žiadosti o poskytnutie informácií. Správny súd tak s odkazom na § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií podľa názoru kasačného súdu správne právne posúdil záver orgánov verejnej správy o tom, že predmetná informácia nespadá medzi informácie, ktoré by mala povinná osoba k dispozícii.

15. Najvyšší správny súd sa v bode 13 napadnutého rozsudku s odkazom na konkrétne ustanovenia rozkazu č. 32/2015 stotožnil s právnym názorom správneho súdu, podľa ktorého vykazované zásoby, teda aj riad, sú po výdaji zo skladu evidované v operatívnej evidencii. Podľa kasačného súdu sú v tejto súvislosti správne závery orgánov verejnej správy, ako aj správneho súdu, že predmetné riady sú spotrebným materiálom a môže prísť k ich poškodeniu a zničeniu. Zdôraznil, že ak by povinná osoba mala poskytnúť informáciu o počte používaných riadov k určitému dátumu, znamenalo by to k tomuto dátumu potrebu ich faktického prerátania, teda by išlo o vytvorenie novej informácie.

16. Najvyšší správny súd v bode 14 napadnutého rozsudku uviedol, že pri posúdení celej veci bolo zásadné, že riadna inventarizácia sa vykonáva k 31. decembru príslušného kalendárneho roka. Nevykonáva sa k času, v ktorom sťažovateľ žiadal o poskytnutie informácií (22. marec 2022). Kasačný súd tiež vyhodnotil ako významnú skutočnosť uvedenú v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho orgánu, že inventúrny súpis neobsahuje údaj o počte tanierov, tácek a pohárov aktuálne používaných pri výdaji stravy v jedálni pre odsúdených, ale celkový údaj o počte tohto riadu vo vykazovaných zásobách. Pokiaľ by teda bol prijatý záver, že sťažovateľovi mala byť poskytnutá informácia na základe poslednej inventarizácie, uvedené skutočnosti by tiež viedli k záveru, že k času podania žiadosti o poskytnutie informácií povinná osoba ani na základe účtovných dokladov nemala informáciu o presnom počte tanierov, tácek a pohárov, ktoré sa používajú pri výdaji v kuchyni pre odsúdených.

17. K námietkam sťažovateľa týkajúcim sa oboznámenia sa s rozkazom č. 32/2015 kasačný súd poznamenal, že tento rozkaz spolu s jeho zmenou je súčasťou súdneho spisu na základe vyžiadania si tejto listiny správnym súdom. Kasačný súd tak nemal dôvod spochybňovať, že sa správny súd s listinou, ktorú si vyžiadal, riadne oboznámil pred rozhodnutím vo veci. Kasačný súd tiež poukázal na to, že z § 51 ods. 2 predmetného rozkazu vyplýva, že vykazované zásoby z používania vrátené do skladu neprechádzajú do skladovej evidencie zásob, ale ďalej zostávajú evidované v operatívnej evidencii na skladovej karte tovaru.

18. Najvyšší správny súd napokon uzavrel, že so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti nevzhliadol porušenie práva na spravodlivý proces zo strany správneho súdu, tak ako to v kasačnej sťažnosti namietal sťažovateľ, a zároveň skonštatoval, že správny súd v rozsahu sťažnostných bodov vec správne právne posúdil, a preto kasačné námietky sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodné.

19. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku (v spojení s rozsudkom správneho súdu v rozsahu, ako bol tento vymedzený v napadnutom rozsudku najvyššieho správneho súdu, pozn.),

ústavný súd neidentifikoval také právne závery, ktoré by bolo možné považovať za prejav svojvôle. Správne súdy svoje právne závery odôvodnili zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu. Výklad a aplikácia príslušných ustanovení zákona o slobode informácií rešpektujú ich zmysel a účel. Na svoje námietky dostal sťažovateľ dostatočnú odpoveď od správnych súdov, na ktorú ústavný súd v podrobnostiach odkazuje. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho správneho súdu (a správneho súdu) nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor správnych súdov svojím vlastným (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011).

20. K námietke sťažovateľa, že sa nemohol vyjadriť k rozkazu č. 32/2015, s ktorým sa správny súd oboznámil pred rozhodnutím vo veci, ústavný súd len stručne uvádza, že na predmetný rozkaz odkázal už odvolací orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia z 12. mája 2022, a teda sťažovateľovi musel byť známy minimálne v rozsahu, v akom naň odkazuje rozhodnutie odvolacieho orgánu. Svojím charakterom ide o interný normatívny akt orgánu verejnej správy (Zboru väzenskej a justičnej stráže), ktorý môže slúžiť ako listinný dôkaz (napríklad na preukázanie existencie internej úpravy či postupu orgánu), nemôže však nahrádzať zákonný základ rozhodnutia ani vytvárať záväzné povinnosti pre adresátov mimo rámca zákona (v prerokúvanej veci zákona o slobode informácií).

21. Vzhľadom na to, že ústavný súd považuje právne závery najvyššieho správneho súdu za ústavne akceptovateľné, nie sú dané dôvody, ktoré by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia práv sťažovateľa. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu